प्राथमिक शाळांतील इयत्ता ५ वी ते ७ वी चे वर्ग
माध्यमिक शाळांना जोडण्याची योजना ...

महाराष्ट्र शासन,
शिक्षण व युवक सेवा विभाग.
शासन निर्णय क्रमांक ओएसबी. १०७७/०१०२/३८-माशि(१११८ऐ)
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक १० ऑगस्ट, १९७७

पहा- शासन निर्णय, शिक्षण क्रीडा व समाज कल्याण विभाग, क्रमांक ओएसबी १८७०/८६८०६/डी(II) दिनांक २७ सप्टेंबर १९७१.
शासन पत्र शिक्षण विभाग क्रमांक ओएसबी १८७३/१०९७१६/डी
दिनांक २१ मे १९७४.

निर्णय-

शासन निर्णय शिक्षण, क्रीडा व समाज कल्याण विभाग क्रमांक ओएसबी १८७०/८६८०६/डी(II) दिनांक २७ सप्टेंबर १९७१ अन्वये शैक्षणिक गुणवत्ता उंचावण्याच्या हेतूने प्राथमिक शाळांतील इयत्ता ५ वी ते ७ वी चे वर्ग माध्यमिक शाळांना जोडण्याची योजना मंजूर करण्यांत येऊन १९७२-७३ या शैक्षणिक वर्षापासून ती कार्यान्वीत करण्यांत आली. सदर योजना दोन वर्षे कार्यान्वित करण्यात आल्यावर मे १९७४ मध्ये शासन पत्र शिक्षण विभाग क्रमांक ओएसबी १८७३/१०९७१६ डी दिनांक २१ मे १९७४ अन्वयेद्वारा काढलेला नव्याने इ. ५ वी चे वर्ग (व नंतर क्रमाने पुढील इयत्ताचे वर्ग) उघडण्यास परवानगी देण्यांत येऊ नये अशा सूचना सर्व शिक्षणाधिकाऱ्यांना देण्यांत आल्या होत्या. तशी परवानगी देण्यास पुन्हा प्रारंभ करून हया योजनेचे कार्यान्वीकरण पुन्हा हाती घ्यावे किंवा कसे हा प्रश्न शासनाच्या विचाराधीन होता.

२. याबाबत शासनाने आता तत्वतः असा निर्णय घेतला आहे की ही योजना स्थगित करण्याचे उरविल्यानंतरही काही शाळांनी इयत्ता ५ वी ते ७ वी हे सर्व किंवा यापैकी काही वर्ग उघडले आहेत त्यांना ते वर्ग अनुदानसहित तत्वावर उघडण्यास चालू वर्षापासून म्हणजे १९७७-७८ पासून मान्यता देण्याची कार्यवाही चालू करण्यास हरकत नसावी. मात्र खालील अटींची पूर्तता झालीआहे याची खात्री पटल्यासच विभागीय उपसंचालकांनी अशी परवानगी द्यावयाची आहे.

अ) संबंधित शाळेत इयत्ता ८ वी ते १० वी चे वर्ग असावेत(म्हणजेच संबंधित माध्यमिक शाळा शालांत परीक्षेसाठी विद्यार्थी पाठवित असली पाहिजे.

ब) इयत्ता ५ वी ते ७ वी चे वर्ग उघडण्यासाठी संबंधित शाळेकडे पुरेशी जागा असावी (यासाठी दुबार पद्धतीचा अवलंब केला तरी चालेल.)

क) संबंधित शाळेत प्रशिक्षित पदवीधर मुख्याध्यापक व अर्हताप्राप्त शिक्षकवर्ग पुरेसा प्रमाणांत असावेत व शाळेतील शिक्षकवर्ग स्थिर स्वरूपाचा असावा व त्यांत वारंवार बदल नसावेत.

[illegible]

माध्यमिक शाळांतील अतिरिक्त ठरणाऱ्या शिक्षकांची [illegible], जो जुलैपर्यंत ([illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] जिल्ह्यातील [illegible] [illegible] [illegible] (List of surplus teachers) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] शिफारशीनुसारच करावी.

५. या परिच्छेद (३) व (४) मध्ये दिलेल्या [illegible] [illegible] शिक्षण [illegible] [illegible] माध्यमिक शाळांनी [illegible] ५ वी ते ७ वी चे वर्ग ही योजना सुरू करण्यात आल्यानंतर पुढील [illegible] त्यांना आपल्या [illegible] किंवा ज्या शाळांना हे वर्ग जोडलेले नाहीत त्यांना आठवी वर्ग [illegible] ५ वी चे वर्ग जोडण्याबद्दल कार्यवाही करावी. त्यानुसार परवानगी दिलेल्या शाळांच्या [illegible] [illegible] [illegible] शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचेकडे दिनांक २० सप्टेंबर १९७७ पर्यंत पाठवावा. शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र, पुणे यांनी या सर्व अहवालांचे [illegible] करून शासनास या वर्गांना अनुदान मंजूर करण्याबाबतचा सर्वंकष प्रस्ताव शासनाकडे दिनांक १५ ऑक्टोबर १९७७ किंवा तत्पूर्वी पाठवावा. त्यानंतर माध्यमिक शाळांना नियमानुसार परिरक्षण अनुदान देण्याबाबत किंवा नियमानुसार दरमहा [illegible] त्या त्या माध्यमिक शाळांतील शिक्षकांना पगार देण्याबाबत योग्य ते आदेश काढण्यात येतील. ही व्यवस्था कार्यान्वित होईपर्यंत शिक्षण संस्थांनी नेमलेल्या नवीन शिक्षकांना नियमाप्रमाणे दरमहा वेतन द्यावे व या संबंधात कोणतीही तक्रार येणार नाही याची दक्षता घ्यावी.

६. हे आदेश वित्त विभागाच्या सहमतीने (त्या विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक १७०९/७७ [illegible] ५, दिनांक १०-८-७७) काढण्यात येत आहेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने.

सही/- पो. ह. पिंगळे.
उपसचिव, शिक्षण व युवक सेवा विभाग.

No. Edn/Sec/H3/77-78
Pune-11 dt. 17-9-1977.

Fowarded to the all Heads of Non-Govt. Secondary Schools in Pune District for information and necessary action.

for Education Officer, Z.P. Pune.

To
All Heads of Non-Govt. Secondary Schools, Dist. Pune.

ई) केंद्रित शाळेत आवश्यक आवार, इमारत, प्रयोगशाळा व ग्रंथालय आदि सर्व केंद्रीय सोयी पुरेशा प्रमाणात असाव्यात.

उ) केंद्रित शाळेत इयत्ता ५ वी ते ७ वी चे वर्ग सुरु करताना त्या प्रत्येक [illegible] किमान १० [illegible] अट पूर्ण व्हावी. (डोंगराळ परिस्थितीत व डोंगराळ भागात किमान [illegible] १० की अट [illegible] शिथिल केली जाणार नाही.)

ऊ) केंद्रित शाळेत वसतिगृह सुविधा, [illegible] व [illegible] असावे.

३. शासनाने असाही निर्णय घेतला आहे की ज्या माध्यमिक शाळांना इयत्ता ५ वी ते ७ वी चे वर्ग जोडलेले नाहीत त्यांनाही या शैक्षणिक वर्षापासून (१९७७-७८) ते वर्ग जोडण्यास क्रमशः (म्हणजे पहिल्या वर्षी ५ वी, दुसऱ्या वर्षी ६ वी व तिसऱ्या वर्षी ७ वी याप्रमाणे) अनुदानरहित तत्वावर वरील परिच्छेद २ मध्ये अनुक्रमे दिलेल्या अटींची पूर्तता होत असल्यास परवानगी देण्याचा हक्क शासन संबंधित शिक्षण उपसंचालकांना देत आहे. ही परवानगी देताना वरील अटींच्या पूर्ततेबाबत खात्री करून त्याच शिक्षणाचे जिल्हा परिषदा वा नगरपरिषदांच्या प्राथमिक शाळेतील त्याच इयत्तांचे वर्ग क्रमशः बंद करण्यात येतील अशी दक्षता घ्यावी. (फक्त डोंगराळ छोट्या गांवी विद्यार्थ्यांची संख्या जास्त असल्यामुळे माध्यमिक शाळेला जोडलेल्या इ. ५ वी ते ७ वी च्या वर्गातील विद्यार्थी सामावून घेता येत नसतील तर अशा विद्यार्थ्यांसाठी प्राथमिक शाळेतील त्याच इयत्तांच्या वर्गासाठी शिकणार असतील तर केवळ तेथेच प्राथमिक शाळेतील या इयत्तांचे वर्ग चालू ठेवण्यास हरकत नाही.) अशा प्रकारे केंद्रित प्राथमिक शाळेतील वर्ग बंद न झाल्यास त्या वर्गासाठी अनुदान जिल्हा परिषदेला वा नगर परिषदेला मिळणार नाही.

४. वर परिच्छेद ३ मधील आदेशामुळे जे प्रश्न उपस्थित होतात त्याबद्दल खालीलप्रमाणे कार्यवाही करण्यात यावी-

अ) जिल्हा परिषदांतील प्राथमिक शाळांतील इयत्ता ५ वी (व नंतर पुढील दोन वर्षांत क्रमशः इ. ६ वी व इ. ७ वी चे) वर्ग बंद झाल्यामुळे जे प्राथमिक शिक्षक अतिरिक्त होतील त्यांना जिल्हा परिषदांतील ज्या एक शिक्षकी शाळांमध्ये प्रत्येकी ४० पेक्षा अधिक विद्यार्थी संख्या आहे तेथे एक जादा शिक्षक मंजूर करून सामावून घेण्यात यावे. तसेच नगर परिषदांतील प्राथमिक शाळांतील त्याच प्रमाणे अतिरिक्त झालेल्या प्राथमिक शिक्षकांनाही नोकरीतून कमी न करता यापुढे (राजीनामा, निवृत्ती, विद्यार्थ्यांच्या संख्येतील वाढ इत्यादि कारणामुळे) निर्माण होणाऱ्या रिक्तपदांत सामावून घ्यावे.

ब) ज्या माध्यमिक शाळांना इयत्ता ५ वी चे वर्ग चालू वर्षी नव्याने जोडण्यास परवानगी देण्यात येईल त्या शाळांना त्यासाठी जे नवीन शिक्षक भरती करावे लागतील ते शिक्षक त्या शाळेच्या व्यवस्थापकांनी स्वतः जाहिरात देऊन भरू नयेत. त्यांनी आवश्यक असलेल्या शिक्षकांची यादी किंवा जिल्हा शिक्षणाधिकाऱ्यांकडे पाठवावी शिक्षणाधिकाऱ्यांनी जिल्हा निवड [illegible]